

фактично індекс фондового ринку відображає цілий ринок, і, майже – економіку, який він представляє. А для акцій (чи ПФ-ів) індексів властиво те, що вони точно повторюють рух індексу, тільки можуть самі купуватися та продаватися. Оскільки економіка цілком зростає, то за умови грамотного інвестування у такі активи, можна інвестувати у цілу економіку загалом. Невже існує кращий та простіший спосіб інвестування для населення?

Вкладання у менше загальні активи зумовлює ризик зростання дефолту, але і дає шанс виграти на більшому зростанні активу у порівнянні з ринком. Таке інвестування потребує точнішої інформації та детальнішого аналізу. Але населення має можливість зробити і простіший вибір – вкласти просто у ТНК, які мають ринки збуту у багатьох державах, і попросту мають незначний (майже не відчутний) ризик банкрутства.

Головне під час слідування такій стратегії інвестування – дотримуватися дисципліни і заздалегідь встановленого плану, контролювати свої емоції та не продавати активи під час економічного спаду (і не доводити себе до такого стану, щоб бути вимушеним продавати активи саме у цей час). Це достатньо прості, але недостатньо розповсюджені серед населення принципи, і такі, що не викликають у нього довіру. Для вирішення цієї проблеми можна провести моделювання з метою імітації поведінки економічного оточення (зокрема, циклічний характер економічної активності та її наслідки на різні ринки), а у межах цього оточення тестувати стратегії інвестування населення у різні фінансові активи з подальшою публікацією та популяризацією результатів для населення. Головне – подолати стереотипи населення про те, що воно не може заробляти володінням капіталом.

Література:

1. Федоров А.В. Анализ финансовых рынков и торговля финансовыми активами / А.В. Федоров. – СПб.: Питер, 2006. – 240 с.
2. Вайн Саймон. Инвестиции и трейдинг. Формирование индивидуального подхода к принятию инвестиционных решений / Саймон Вайн. – М.: «Альпина Бизнес Букс», 2006. – 534 с.

ВПЛИВ ФАКТОРІВ НА ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Іськевич П.В., аспірант,

Галімух Ю.О., аспірант

Львівський національний університет імені Івана Франка

Діяльність будь-якого підприємства в умовах підвищення процесів глобалізації в економіці постійно піддається впливу різноманітних факторів та невизначених чинників, зумовлених зростанням конкуренції на ринку або нестабільністю політичної ситуації в країні. Це може призвести як до позитивних, так і до негативних змін в організації підприємства.

Збереження фінансової стійкості підприємства та мінімізація впливу цих різноманітних чинників на сьогоднішній день є необхідною умовою існування кожного підприємства. Саме тому є потреба дослідження факторів, що впливають на фінансову стійкість підприємства і аналіз причин, що спричиняють появу негативних тенденцій і явищ у розвитку підприємств України.

Фінансова стійкість підприємства полягає у його здатності вистояти, протистояти і адаптуватися до дії екзогенних та ендегенних чинників. Багато науковців погоджуються з тим, що фінансова стійкість – це властивість підприємства, яка відображає в процесі взаємодії зовнішніх і внутрішніх чинників досягнення стану фінансової рівноваги і його здатність розвиватися. З даного визначення чітко випливає, що на фінансову стійкість підприємства впливають зовнішні і внутрішні чинники, ступінь впливу яких залежить від кон'юнктури фінансового ринку і зміни економіко-політичної ситуації в країні.

Керівникам суб'єктів малого підприємництва слід швидко реагувати на обмеження, що створюються системою економічних відносин, маневруючи фінансовими ресурсами і виробничими програмами. На фінансові рішення, прийняті керівниками суб'єктів господарювання, впливають такі зовнішні чинники, як: фінансовий стан суб'єкта малого підприємництва; фінансова політика держави; законодавчо-нормативна база; державне фінансове регулювання; дії конкурентів; дії постачальників та поведінка споживачів; дії фінансових посередників; дії інвесторів; рівень соціально-культурного розвитку; соціальні, культурні та екологічні фактори.

Структурні компоненти внутрішніх факторів обумовлені внутрішнім середовищем суб'єктів господарювання та визначається їх виробничим, фінансовим, інноваційно-інвестиційним, технологічним, кадровим потенціалами.

Важливим питанням є проблема виявлення системи факторів, що впливають на фінансову стійкість підприємства.

Так, А.В. Аляб'єва поділяє фактори впливу на фінансову стійкість на зовнішні і внутрішні. Причинами несприятливого стану підприємства, в першу чергу, є системні макроекономічні причини, особливо в умовах нестабільної економіки, при якій практично неможливо використовувати кількісний метод оцінки, що дозволяє впорядкувати досліджувані зовнішні фактори і приводити їх у порівняльний вид. Звідси зробити які-небудь точні прогнози з приводу формування фінансової стійкості підприємства (з урахуванням вивчення зовнішніх факторів) практично неможливо. Тому їх слід віднести до розряду некерованих. При цьому зовнішні фактори впливають на внутрішні, які проявляють себе через них, змінюючи кількісне вираження останніх.

Звичайно, боротися з багатьма зовнішніми факторами окремим підприємствам не під силу, але в умовах, що склалися, їм залишається проводити таку власну стратегію, яка дозволила б пом'якшити негативні наслідки загального спаду виробництва. Адже, зовнішні фактори впливу в

більшості випадків не підлягають регулюванню зі сторони керівників суб'єктів малого підприємництва задля забезпечення фінансової стійкості.

На фінансову стійкість суб'єкта господарювання, навіть на окремо взятий показник, можуть впливати численні і різноманітні причини. Необхідно встановити найбільш суттєві причини, які більш за все справили вплив на зміну показників.

Так, Базилінська О.Я. [1, С. 112-138] серед визначальних внутрішніх факторів впливу на фінансову стійкість підприємства виділяє:

- а) галузева належність суб'єкта господарювання;
- б) структура продукції (послуг), що випускається, її частка в загальному платоспроможному попиті;
- в) розмір сплаченого статутного капіталу;
- г) розмір і структура витрат, їх динаміка у порівнянні з прибутком;
- д) стан майна і фінансових ресурсів, включаючи запаси й резерви.

Для забезпечення фінансової стійкості суб'єктів малого підприємництва необхідно так управляти зовнішніми факторами, щоб нівелювати не активний вплив зовнішнього середовища. У ситуації, коли суб'єктів малого підприємництва має стійку внутрішню структуру й об'ємні запаси, але зовнішнє середовище досить нестабільне, ефективними будуть дії зі застереженням зовнішніх загроз на ринку шляхом диверсифікації та модернізації економічної діяльності.

Оскільки з різних причин виникають фактори, що впливають на фінансову стійкість суб'єктів малого підприємництва, то при визначенні методів управління ними необхідно це врахувати. Якщо зовнішні фактори, що впливають на фінансову стійкість, викликані дією об'єктивних економічних законів і майже не залежать від діяльності суб'єктів малого підприємництва, то внутрішнім факторам властивий високий рівень керованості, а характер їх зміни залежить від економічного середовища функціонування самого суб'єкта малого підприємництва. Таким чином, фінансова стійкість суб'єктів малого підприємництва залежить від внутрішніх та зовнішніх факторів, які змінюються зі зміною середовища та часу.

Література:

1. Базилінська О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика: навч. посібн. / О.Я. Базилінська. – К.: ЦУЛ, 2009. – 328 с.

НАПРЯМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

*Каличева Н.Є., к.е.н., доцент
Український державний університет залізничного транспорту*

Ефективність діяльності промислових підприємств в регіонах залежить від стратегічних пріоритетів державного регулювання, що виражається через формування стратегічних підходів інноваційного розвитку регіонів, реалізацію